

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Utarbeidd av Statsforvaltaren i Møre og Romsdal. Revidert 20.02.2023

Krav om ROS-analyse i alle planar etter plan- og bygningslova

Plan- og bygningslova forventar at all planlegging skal fremje samfunnstryggleik. ROS-analysar knytt til arealplanlegging skal vise alle risiko- og sårbarheitsforhold som har betydning for om arealet er eigna til utbygging, og eventuelle endringar i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Risiko og sårbarheit kan ligge i arealet slik det er frå naturen si side, eller kan oppstå som ei følge av arealbruken – i og utanfor planområdet. Analysen skal fungere som eit kunnskaps- og avgjerslegrunnlag for trygg utbygging.

Bruk av sjekklista

Sjekklista er ikkje i seg sjølv ein ROS-analyse, men kan tene som utgangspunkt for å vurdere risiko og sårbarheit i arealplansaker. Tiltakshavar må gjere sjølvstendige vurderingar for å kvittere ut spørsmåla i sjekklista. Dersom de er usikre på om det føreligg risiko, skal det hentast inn fagkyndig vurdering. Alle står fritt til å tilpasse sjekklista til eige behov.

Vi meiner at sjekklista gjev størst nytte ved gjennomføring av enkle/mindre arealplanar (t.d. enkel detaljregulering, mindre reguleringsendring, mm.). I slike saker der risiko eller sårbarheit *ikkje* vert avdekt, kan utfylt sjekkliste og kommentarar gå inn i saka som dokumentasjon. Dersom risiko eller sårbarheit *vert* avdekt, må de vise dette i sjekklista, saman med utfyllande vurdering av avdekte forhold. Hugs å avklare reell risiko seinast på siste plannivå.

Sjekklista kan nyttast i dispensasjons- og byggesaker, jf. pbl. § 28-1.

Sjekklista er ikkje eigna til å dokumentere risiko og sårbarheit i større/kompliserte arealplanar.

Statsforvaltaren har samla informasjon om samfunnstryggleik i arealplanlegginga her:

<https://www.statsforvalteren.no/nn/More-og-Romsdal/Samfunnstryggleik-og-beredskap/Arealplanlegging/>

Noregs vassdrag- og energidirektorat (NVE) har samla informasjon om arealplanlegging her:

<https://nve.no/arealplanlegging/>

GisLink gjev tilgang til kart- og faginformatjon til bruk i arealplanlegginga:

<http://www.gislink.no>

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Namn på tiltak/plan: Detaljregulering - Vassbehandlingsanlegg i Moltudalen (lokalisering på gbnr. 60/32)

Naturgitte forhold	Er det knytt risiko til følgjande element? <i>Dersom JA - kommenter i tabellen eller i eige avsnitt/vedlegg. Grunngje NEI etter behov.</i>	Ja	Nei	Kommentar	
	a	Er området utsett for snø-, flaum-, jord- og/eller steinskred?	x	x	Oppdatert aktsomheitskart frå NAKSIN viser aktsomheitsområde for snøskred for eit mindre område i søraustre del av planområdet. Området vil verte regulert med omsynssone, og byggegrense vil verte lagt slik at planlagt tiltak vert liggande utanfor aktsomheitsområdet.
	b	Er området utsett for større fjellskred?		x	
	c	Er det fare for flodbølger som følgje av fjellskred i vatn/sjø?		x	
	d	Er det fare for områdeskred av kvikkleire?		x	Området ligg over marin grense
	e	Er området utsett for flaum og/eller erosjon? Inkluder naudsynt klimapåslag.		x	Spesiell flaumfare ikkje kjent
	f	Er området utsett for stormflod? Inkluder havnivåstigning og bøljepåverknad i vurderinga.		x	
	g	Kan utbygginga endre eksisterande risiko for omkringliggande område?	x	x	Eventuell risiko for utslepp av vatn for bygningsmasse langs flomvern i nord og Moltuelva i vest må vurderast nærare.
	H	Er det kjente problem med overflatevatn, avløpssystem, lukka bekkar, overfløyning i kjellar, osb?	x	x	Tiltaket vil beslaglegge eit større område, og vil slik sett kunne få konsekvens for mellom anna overflatevatn og drenering med påfølgande erosjonsmessige og miljømessige ulemper. GisLink viser «dreneringslinjer ved opne og lukka stikkrenner» gjennom området mot aust og vest. Krav til handtering av overvatn og bekkefar må ivaretakast i det vidare planarbeidet.
	i	Kan det vere fare for skogbrann/lyngbrann i området?	x	x	Det er usikkerheit knytt til evt. branntilgang i terreng. Det må sikrast tiltak som reduserer fare for dette i anleggsfasen.
j	Anna (Spesifiser)?		x		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Klima-tilpassing	a	Er kunnskapen skildra i «Klimaprofil Møre og Romsdal» nytta i ROS-analysen?	x		Planprogrammet set krav til ROS-analyse der det må takast omsyn til klimaendringar.
	b	Er klimatilpassingsdelen i «Statlege planretningsliner for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing» nytta i ROS-analysen?	x		Jf. pkt .a
	c	Vurderer ROS-analysen om klimaendringar gjev eit endra risiko- og sårbarheitsbilete, og er denne vurderinga synleggjort?	x		Jf. pkt .a
	d	Vurderer ROS-analysen korleis omsynet til eit endra klima kan varetakast, og er denne vurderinga synleggjort?	x		Jf. pkt .a
	e	Legg ROS-analysen til grunn høge alternativ frå nasjonale klimaframskrivingar når den vurderer konsekvensar av klimaendringar?	x		Jf. pkt .a
	f	Er det lagt vekt på gode heilskaplege løysingar og varetaking av økosystem og areal med verdi for klimatilpassing, som òg kan bidra til auka kvalitet i uteområde?	x	x	Planen regulerer LNF-areal. Gode løysingar må vurderast og sikrast i det vidare planarbeidet.
	g	Tek planen omsyn til behovet for opne vassveggar, blågrøne strukturar, og forsvarleg overvasshandtering?	x	x	Elv/bekk gjennom området planleggast lagt i rør. Forsvarleg overvasshandtering må sikrast i det vidare planarbeidet.
	h	Vurderer planen varetaking, restaurering eller etablering av naturbaserte løysingar? (Grunngje om dersom naturbaserte løysingar veljast vekk.)	x	x	Elv/bekk gjennom området planleggast lagt i rør. Naturbaserte løysingar må vurderast i det vidare planarbeidet.

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Verksemd--risiko	a	Omfattar planen storulukkeverksemd eller farlege anlegg?		x	
	b	Er det storulukkesverksemd/ farlege anlegg i nærleiken som kan utgjere ein risiko for planområdet?		x	
	c	Anna (spesifiser)?			

--	--	--	--	--

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Kraft- forsyning	a	Er området påverka av magnetfelt over 0,4μT frå høgspenlinjer?	x		Det går ei høgspenlinje delvis over planområdet. Planlagt tiltak vil ligge utanfor sikkerheitssone på 20 meter.
	b	Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningstryggleiken i området?		x	
	c	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Brann/ ulukkes- beredskap	a	Har området mangelfull sløkkjevassforsyning (mengde og trykk)?	x		Sløkkjevattn må leggast til rette for i samband med etablering av anlegget
	b	Har området dårleg tilkomst for naudetatar?		x	
	c	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Omgjevnad	a	Er det regulerte vassmagasin med spesiell fare for usikker is i nærleiken?		x	
	b	Er det terrengformasjonar som utgjer spesiell fare (stup etc.)?		x	
	c	Vil tiltaket (utbygging/drenering) kunne føre til overfløyming i lågareliggande område?	x	x	Endringar som tiltaket kan utgjere mhp overflatevattn må utgreiast og sikrast. Eventuell fare for risiko for utslepp av vattn for bygningsmasse langs flomvern i nord og Moltuelva i vest må vurderast nærare.
	d	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Vass- forsyning	a	Er det problem knytt til vassforsyning og avløp i området?		x	

	b	Ligg tiltaket i eller nær nedslagsfelt for drikkevatt, og kan dette utgjere ein risiko?		x	
	c	Anna (spesifiser)?			

		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Sårbare objekt	a	Medfører bortfall av kritisk infrastruktur spesielle ulemper for området?	x	x	Konsekvens av evt. brot på hovudvassleidninga må utgreiast.
	b	Er det spesielle brannobjekt i området?		x	
	c	Er det omsorgs- eller oppvekstinstitusjonar i området?		x	
	d	Anna (spesifiser)?			

		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Samferdsel	a	Er det kjente ulukkespunkt på transportnettet i området?		x	
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar som kan inntreffe på nærliggande transportårer inkl. sjø- og luftfart utgjere ein risiko for området?		x	
	c	Er det transport av farleg gods til/gjennom området?		x	
	d	Kan området bli isolert som følge av blokkert infrastruktur, t.d. som følge av naturhendingar?		x	
	e	Anna (spesifiser)?			

		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Miljø/ Landbruk	a	Vil planen/tiltaket bli råka av, eller forårsake ureining i form av lyd, lukt eller støv?	x	x	Evt. støy frå anlegget må utgreiast i planprosessen.
	b	Vil planen/tiltaket bli råka av, eller kan skape fare for akutt eller permanent ureining?	x	x	Det er planlagt utslepp i området ved sjøen. Det visast til rapportar frå Runde Miljøseier/Runde forskning. Miljørisikoen ved tiltaket er vurdert som liten.

	c	Vil tiltaket ta areal frå dyrka eller dyrkbar mark?	x		Planområdet er i KPA vist som LNF-område, og i GisLink vist som dyrkbar mark.
	d	Anna (spesifiser)?	x		Sjølv om planområdet/tiltaket ikkje omfattar området ved sjøen der det er planlagt utslepp, vil dette måtte vurderast ift. risiko og sårbarheit. Området sin miljømessige verdi/verdi av urørt natur må også utgreiast.

Er området påverka/ureina frå tidlegare bruk	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Gruver: opne sjakter, steintippar etc.?		x	
	b	Militære anlegg: fjellanlegg, piggrådsperringar etc.?		x	
	c	Industriverksemd eller aktivitetar som t.d. avfallsdeponering, bålbreining, skipsverft, gartneri etc.?		x	
	d	Anna (spesifiser)?			

Tilsikta hendingar	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Er tiltaket i seg sjølv eit sabotasje-/terrormål?	x	x	Dersom Vassbehandlingsanlegget skal vere eit samla vassverk for heile kommunen kan det vere eit eventuelt, men lite sannsynleg, sabotasjemål.
	b	Finst det potensielle sabotasje-/terrormål i nærleiken?		x	
	c	Anna (spesifiser)?			

Sjekklista er gjennomgått den 23/02- 24 av sign: Sporstøl arkitekter/SS

3. Klimaprofil Møre og Romsdal – samanfating av venta endringar

VESENTLEG AUKE	
 Ekstrem nedbør	Det er venta vesentleg auke i episodar med kraftig nedbør både i intensitet og førekomst. Dette vil også føre til meir overvatt
 Regnflom	Det er venta fleire og større regnflaumar, og i mindre bekkar og elver må ein vente ei auke i flaumvassføringa
 Jord-, flom- og sørpeskred	Auka fare som følgje av auka nedbørmengder
 Stormflo	Som følgje av havnivåstiging er det venta auke i stormflonivåa

MOGELEG VESENTLEG AUKE	
 Tørke	Trass i meir sommarnedbør, kan høgare temperaturar og auka fordamping auke faren for tørke om sommaren
 Isgang	Kortare isleggingssesong, hyppigare vinterisgangar samt isgangar høgare opp i vassdraga. Nesten isfrie elver nær kysten
 Snøskred	Med eit varmare og våtare klima vil regn oftare falle på snødekt underlag. Dette kan redusere faren for tørrsnøskred, og auke faren for våtsnøskred i skredutsette område
 Kvikkleireskred	Auka erosjon som følgje av hyppigare og større flaumar kan utløse fleire kvikkleireskred

SANNSYNLEG UENDRA ELLER MINDRE	
 Snøsmelteflom	Snøsmelteflaumane vil komme stadig tidlegare på året og bli mindre mot slutten av hundreåret

USIKKERT	
 Sterk vind	Truleg lita endring
 Steinsprang og steinskred	Hyppigare episodar med kraftig nedbør vil kunne auke frekvensen av desse skredtypane, men hovudsakleg for mindre steinspranghendingar
 Fjellskred	Det er ikkje venta at klimaendringane vil auke faren for fjellskred vesentleg